

De 65-årige, som har fået hævet deres folkepensionsalder, arbejder i stort omfang videre

Af Thomas Thorsen og Michael Drescher

Som led i tilbagetrækningsaftalen fra 2011 hæves folkepensionsalderen gradvis fra 2019 til 2022. Folkepensionsalderen på 65 år hæves med et halvt år om året, således at folkepensionsalderen bliver 67 år i 2022. Personer, som fyldte 65 år i 1. halvår 2019, var den første gruppe til at blive berørt af den højere folkepensionsalder, idet de først kunne gå på folkepension som 65½-årige.

I denne analyse undersøges det i hvor høj grad de personer, der fyldte 65 år i 1. kvartal 2019, stadig er i beskæftigelse tre måneder efter, at de fyldte 65 år. Analysen giver hermed de første indikationer på virkninger af den højere folkepensionsalder.

Analysens hovedkonklusioner:

- Blandt de personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal 2019 og havde lønmodtagerjob de sidste tre måneder før de fyldte 65 år, var 94 pct. i lønmodtagerbeskæftigelse tre måneder efter de fyldte 65 år. Det er en stigning på 17-21 procentpoint i forhold til de foregående årgange, som ikke var berørt af den højere folkepensionsalder.
- Både blandt mænd og kvinder arbejder en større andel af lønmodtagerne berørt af den højere folkepensionsalder videre efter de fyldte 65 år, men stigningen har været større for kvinder (+22-26 procentpoint) end for mænd (+14-17 procentpoint) sammenlignet med de foregående årgange, der ikke var berørt af den højere folkepensionsalder. Den større stigning for kvinder afspejler blandt andet, at kvinder i højere grad end mænd trækker sig tilbage på folkepension, når de har mulighed for det.
- På tværs af uddannelsesgrupper gælder det, at de 65-årige, som har fået hævet deres folkepensionsalder, i større omfang arbejder videre sammenlignet med årgangene inden. Stigningen ses dog især for ufaglærte, erhvervsuddannede samt personer med en kort eller mellemgang videregående uddannelse, mens stigningen for akademikere har været mindre. Dette skal ses i sammenhæng med, at mange akademikere også tidligere arbejdede, efter de blev 65 år.

Folkepensionsalderen hæves de kommende år

I 2011 indgik den daværende VK-regering sammen med Dansk Folkeparti og Radikale Venstre en aftale om en reform af tilbagetrækningssystemet. Reformen indebærer blandt andet, at forhøjelserne af efterløns- og folkepensionsalderen, der blev besluttet med Velfærdsaftalen i 2006, bliver gennemført fem år tidligere end oprindeligt planlagt, ligesom efterlønsperioden forkortes fra fem til tre år. Med reformen bliver efterlønsalderen gradvist forhøjet fra 2014 indtil den i 2023 er 64 år.¹ Folkepensionsalderen hæves med et halvt år om året fra 2019 til 2022, således at folkepensionsalderen bliver 67 år i 2022, jf. tabel 1.

Tabel 1 Efterløns- og folkepensionsalder for forskellige årgange

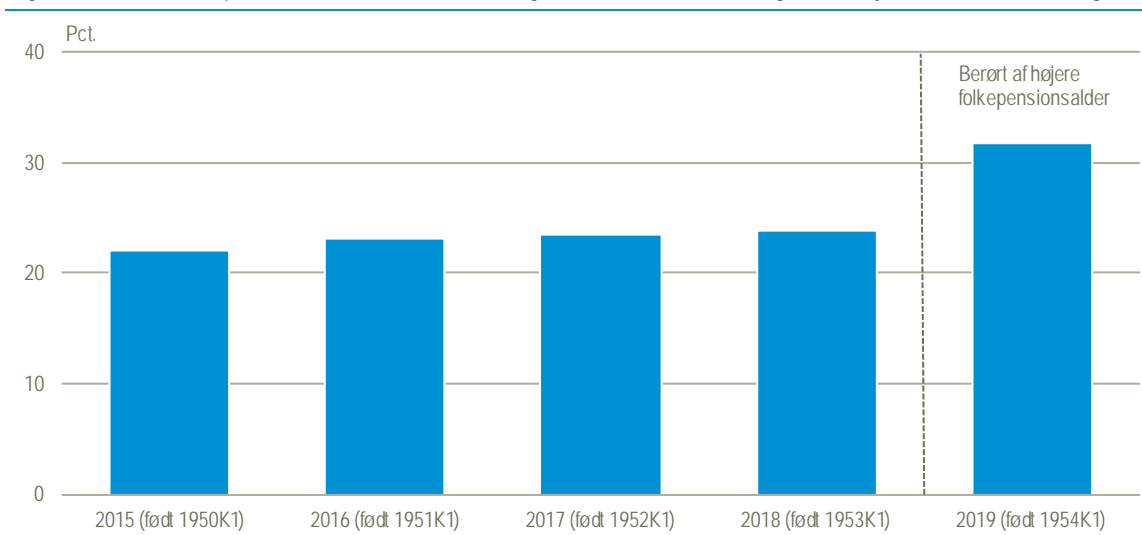
	Efterlønsalder	Folkepensionsalder
	år	
Personer født i:		
1. halvår 1953.....	60	65
2. halvår 1953.....	60	65
1. halvår 1954.....	60½	65½
2. halvår 1954.....	61	66
1. halvår 1955.....	61½	66½
2. halvår 1955.....	62	67
1. halvår 1956.....	62½	67
2. halvår 1956.....	63	67
1. halvår 1957.....	63	67
2. halvår 1957.....	63	67

Kilde: Finansministeriet om [Oversigt over faktaark](#) fra d. 13. maj 2011.

Højere andel i lønmodtagerbeskæftigelse

Forhøjelsen af folkepensionsalderen betyder, at personer, der fyldte 65 år i 1. halvår 2019 (dvs. var født i 1. halvår 1954), først kunne gå på folkepension som 65½-årige, mens personer født i 2. halvår 1954 kan gå på folkepension som 66-årige i 2020. Personer, der er født før 1954, er ikke berørt af den højere folkepensionsalder. Blandt de personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal 2015 til 2018, var ca. 22-23 pct. i lønmodtagerbeskæftigelse både i de tre måneder før og de tre måneder efter² de fyldte 65 år, jf. figur 1. I 2019 var andelen steget til 32 pct., hvilket indikerer, at for den berørte gruppe har den højere folkepensionsalder øget andelen i beskæftigelse.³

Figur 1 Andel af personer, som i tre sammenhængende måneder både før og efter de fyldte 65 år er lønmodtagere

Anm.: Opgørelsen omfatter personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal.

¹ Danmarks Statistik har tidligere analyseret beskæftigelsen for personer berørt af den højere efterlønsalder. Analysen kan læses [her](#).

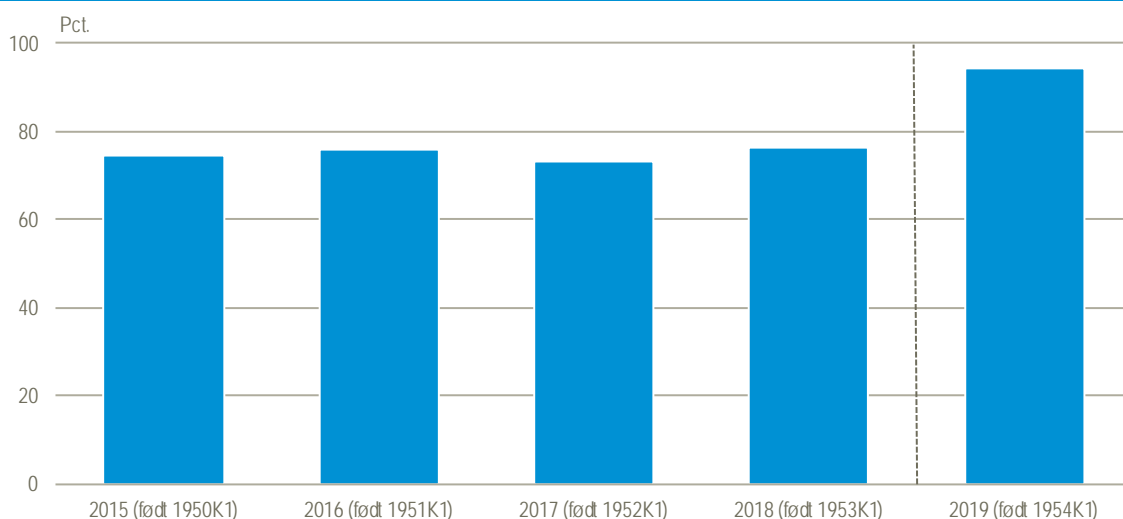
² Når beskæftigelsen opgøres tre måneder efter personerne fyldte 65 år, skyldes det, at der kun haves beskæftigelsesdata frem til 1. halvår 2019, jf. boks 2 på side 6.

³ De Økonomiske Råd har i rapporten [Dansk Økonomi, efterår 2019](#) fra 8. oktober 2019 også kigget på betydningen af den højere folkepensionsalder og de finder ligeledes indikationer på, at en væsentlig del af de berørte har valgt at udsætte tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet. Denne DST Analyse giver et indblik i hvilke grupper, som særligt arbejder videre efter forhøjelsen af folkepensionsalderen.

Kigger man kun på de personer, som var i lønmodtagerbeskæftigelse i de tre måneder før de fyldte 65 år, ses det, at blandt dem, som fyldte 65 år i 2019, var 94 pct. også lønmodtagere i de tre første måneder efter de fyldte 65 år. Det er en stigning på 17-21 procentpoint i forhold til årgangene inden, som ikke var berørt af den højere folkepensionsalder, jf. figur 2. De 65-årige, som har fået udskudt folkepensionsalderen, arbejder således i stort omfang videre.

De ca. 6 pct. af lønmodtagerne, der fyldte 65 år i 1. kvartal 2019, og som ikke var lønmodtagere i tre måneder efter de blev 65 år, kan blandt andet være personer, der valgte at gå på pension for egen opsparing mv. eller personer, som har mistet deres arbejde.

Figur 2 Andel lønmodtagere, som i tre sammenhængende måneder efter de fyldte 65 år fortsat er lønmodtagere

Anm.: Opgørelsen omfatter personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal og havde lønmodtagerjob de sidste tre måneder før de fyldte 65 år.

Boks 1. Skøn over hvor meget beskæftigelsen øges som følge af den højere folkepensionsalder

Den højere folkepensionsalder skønnes at have betydet, at lønmodtagerbeskæftigelsen for de personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal 2019, er øget med omkring 1.000 personer svarende til 900 personer omregnet til fuldtid. De flere i beskæftigelse medfører blandt andet et øget skatteprovenu, ligesom der ikke er udgifter til folkepension for alle personerne i den periode, hvor de er 65-65½ år.

Skønnet er udregnet ved at sammenligne forbliven i lønmodtagerbeskæftigelse for 65-årige født i 1. kvartal 1954 med tilsvarende tal for 65-årige født i 1. kvartal 1953. Førstnævnte gruppe kunne ikke gå på folkepension som 65-årige, mens sidstnævnte gruppe havde den hidtidige folkepensionsalder på 65 år. Det skal bemærkes, at skønnet kun vedrører personerne, som fyldte 65 år i 1. kvartal 2019. Der må også forventes at være en beskæftigelseseffekt for de personer, som fyldte 65 år i 2. kvartal 2019. Det samme gælder for de årgange, som kan gå på folkepension som 66-årig eller senere.

Andelen af lønmodtagere, som tre måneder efter de fyldte 65 år, fortsat arbejder som lønmodtagere, svarer nogenlunde til andelen blandt 61-64-årige lønmodtagere, jf. tabel 1. Efter forhøjelsen af folkepensionsalderen er frafaldet på de tre måneder for de 65-årige altså ikke højere end for fx 63- og 64-årige.

Tabel 1 Andel lønmodtagere, som i tre sammenhængende måneder efter de fyldte 61, 62, 63, 64 eller 65 år i 1. kvartal 2019 fortsat er lønmodtagere

	Procent
61 år (født 1958K1)	97
62 år (født 1957K1)	96
63 år (født 1956K1)	94
64 år (født 1955K1)	93
65 år (født 1954K1)	94

Anm.: Opgørelsen omfatter personer, som fyldte 61-65 år i 1. kvartal og havde lønmodtagerjob de sidste tre måneder før.

I resten af analysen fokuseres på de personer, som var lønmodtagere i de tre måneder før de fyldte 65 år (svarende til opgørelsen i figur 2), idet den højere folkepensionsalder må formodes at have stor betydning for de personer, som er lønmodtagere tæt på pensionsalderen. Denne fremgangsmåde giver et indblik i hvilke grupper, som særligt arbejder videre efter forhøjelsen af folkepensionsalderen.

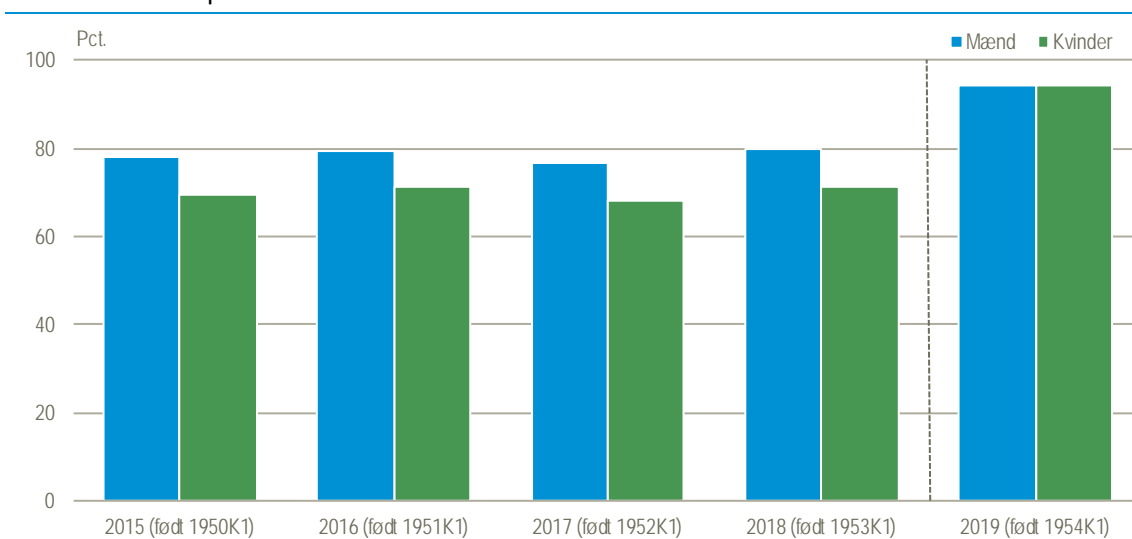
Både mænd og kvinder fortsætter med at arbejde

At en større andel af lønmodtagerne berørt af den højere folkepensionsalder arbejder efter de fyldte 65 år, ses både for mænd og kvinder, men stigningen har været størst for kvinder. Blandt de kvinder, som fyldte 65 år i 1. kvartal 2019, er der tale om en stigning på 22-26 procentpoint. For mænd er den tilsvarende stigning på omkring 14-17 procentpoint.⁴

Den større stigning for kvinder afspejler blandt andet, at kvinder i højere grad end mænd trækker sig tilbage på folkepension, når de har mulighed for det. Det kommer til udtryk i figur 3, idet 70 pct. af de kvindelige lønmodtagere, som fyldte 65 år i 1. kvartal 2015-2018, fortsat var lønmodtagere tre måneder efter de fyldte 65 år. Blandt mændene var andelen næsten 10 procentpoint højere.

Som det også ses af figur 3, var samme andel kvinder og mænd i arbejde tre måneder efter de fyldte 65 år i 1. kvartal 2019. Sådan var det ikke for årgangene inden, hvilket skal ses i sammenhæng med, at de foregående årgange kunne gå på folkepension som 65-årig.

Figur 3 Andel lønmodtagere, som i tre sammenhængende måneder efter de fyldte 65 år fortsat er lønmodtagere, fordelt på køn

Anm.: Opgørelsen omfatter personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal og havde lønmodtagerjob de sidste tre måneder før de fyldte 65 år.

Stigning for alle uddannelsesgrupper

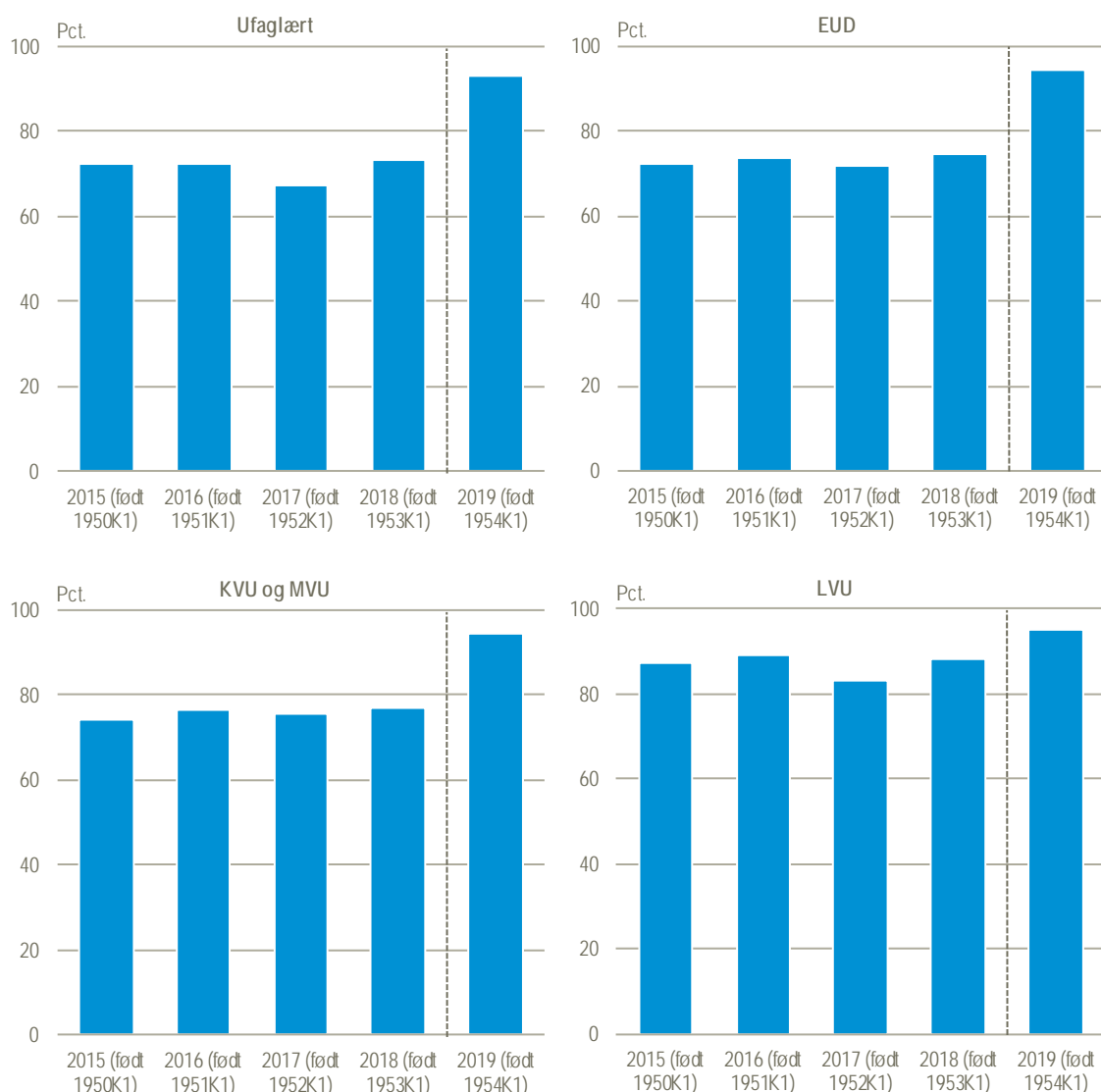
På tværs af uddannelsesgrupper gælder det, at de 65-årige lønmodtagere, som har fået hævet deres folkepensionsalder, i større omfang arbejder videre sammenlignet med årgangene inden, hvilket fremgår af figur 4 på næste side.

Stigningen i andelen af 65-årige lønmodtagere, som arbejder videre, ses især for ufaglærte, erhvervsuddannede samt personer med en kort eller mellemlang videregående uddannelse (inkl. bachelor). Der er også en stigning for personer med en lang videregående uddannelse (inkl. ph.d.), men denne stigning er ikke så stor som for de andre uddannelsesgrupper, idet mange akademikere inden forhøjelsen af folkepensionsalderen også valgte at arbejde efter de fyldte 65 år. For alle de betragtede uddannelsesgrupper er det ca. 93-95 pct. af lønmodtagerne, som arbejdede videre, efter de blev 65 år i 1. kvartal 2019.

⁴ Hvis man i stedet ser på andelen af personer, som i tre sammenhængende måneder efter de fyldte 65 år i 1. kvartal 2019 fortsat er lønmodtagere, gjaldt det for 38 pct. af mændene og 26 pct. af kvinderne. For både mænd og kvinder er denne andel steget i forhold til årgangene inden, som ikke var berørt af højere folkepensionsalder.

Det skal bemærkes, at resultaterne for uddannelsesgrupperne skal tolkes med forsigtighed, da tallene kan være påvirket af manglende registrering af uddannelsesoplysninger i starten af 1970'erne, jf. boks 2 på næste side.

Figur 4 Andel lønmodtagere, som i tre sammenhængende måneder efter de fyldte 65 år fortsat er lønmodtagere, fordelt på højeste fuldførte uddannelsesnivea

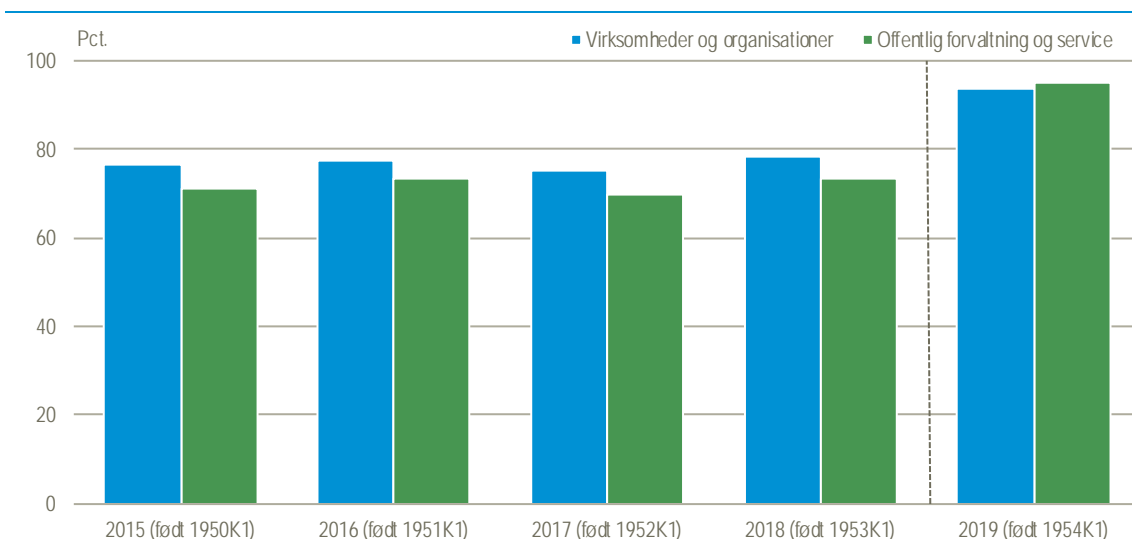
Anm.: Opgørelsen omfatter personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal og havde lønmodtagerjob de sidste tre måneder før de fyldte 65 år. Ufaglært er grundskole, gymnasial uddannelse, adgangsgivende uddannelsesforløb samt personer med uoplyst uddannelse. EUD = erhvervsuddannelse. KVV og MVU = kort eller mellemlang videregående uddannelse (inkl. bachelor). LVU = lang videregående uddannelse (inkl. ph.d.).

Både i den private og offentlige sektor arbejder de 65-årige videre

Tendensen med at en større andel af lønmodtagerne arbejder videre efter de fyldte 65 år sammenlignet med årgangene inden, ses også for lønmodtagere ansat i henholdsvis sektoren *virksomheder og organisationer* (den private sektor samt offentlige virksomheder) og *offentlig forvaltning og service* (den offentlige sektor bortset fra offentlige virksomheder), jf. figur 5.

For de årgange, som ikke var berørt af den højere folkepensionsalder, var der generelt en lidt højere andel af lønmodtagere i *virksomheder og organisationer* end i *offentlig forvaltning og service*, der arbejdede videre efter de fyldte 65 år. Det kan blandt andet hænge sammen med kønssammensætningen, idet relativt flere kvinder end mænd arbejder inden for *offentlig forvaltning og service*.

Figur 5 Andel lønmodtagere, som i tre sammenhængende måneder efter de fyldte 65 år fortsat er lønmodtagere, fordelt efter sektor

Anm.: Opgørelsen omfatter personer, som fyldte 65 år i 1. kvartal og havde lønmodtagerjob de sidste tre måneder før de fyldte 65 år. Virksomheder og organisationer omfatter den private sektor og offentlige virksomheder (offentlige selskaber og lignende med markedsrettet produktion).

Boks 2. Personer i analysen

Analysen tager udgangspunkt i personer, der fyldte 65 år i 1. kvartal i årene 2015-2019, og som var i befolkningen ultimo kvartalet. Denne population udgør omkring 17.000 personer i gennemsnit. Herefter afgrænses først personer, som var i lønmodtagerjob de sidste tre måneder, før de fyldte 65 år. Kravet om tre måneder skyldes, at vi ønsker at tage udgangspunkt i en gruppe, som har en relativt stabil beskæftigelse som lønmodtager, og ikke kun et kortvarigt job. Som andel af denne gruppe, såvel som af hele populationen opgøres dernæst de personer, som frem til tre måneder efter de fyldte 65 år fortsat var i lønmodtagerbeskæftigelse. Afgrænsningen af fødselsdatoen til 1. kvartal og antallet af måneder til tre måneder efter fødselsdagen hænger sammen med, at det endnu ikke er muligt at opgøre lønmodtagerstatus længere end til medio 2019.

Fra uddannelsesstatistikkerne indhentes oplysninger om personerne højeste fuldførte uddannelse pr. 1. oktober 2018. I den forbindelse skal det bemærkes, at dette kan være påvirket af manglende registrering af uddannelsesoplysninger i starten af 1970'erne. Hvis en person med en grundskole eller gymnasial uddannelse (dvs. ufaglært) fx fuldførte en erhvervsuddannelse i starten af 1970'erne, som ikke blev registreret, og ikke senere fuldfører en anden uddannelse, vil personen fortsat være registreret som ufaglært. Problemstillingen er nærmere beskrevet i en tidligere analyse fra Danmarks Statistik om beskæftigelsen for personer berørt af den højere efterlønsalder, som kan læses [her](#). Resultaterne for de enkelte uddannelsesniveauer skal på den baggrund tolkes med forsigtighed.